

Kjak

Marran í Hoydølum

Síðan seinast eru vit 900, sum arbeiða í Hoydølum, sloppin undan at verða jagstrað av parkeringsvørðum. Tað er ein bati. Takk fyri, um tað varar við.

Orðadrátturin, sum stóðst av seinasta lesara-brævi, bendir á, at parkeringin (uml. 60 pláss) her á landsins størsta arbeiðspláss er ein almennur vavgreytur. Borgarstjórin sóknaðist eftir vilja, men eingin tekur ábyrgd.

Skógrøkt Landsins saman við Teknisku nevnd í býráðnum og so onkur friðingarmyndugleiki hava verið músakúrr. Tey munnu – hóast tøgna - vera blóðsek í, at ‘grótkastið’ (uml. 20 pláss) varð steðgað av teirra byrskastiska illvilja. Grótkastið hevur síðani tá, ligið sum eitt sár í landslagnum. Var nakar sum helst vilji, so varð grótkastið asfaltera, og gjørt til parkeringsøki. Fyribils hevur Tórs-havnar kommuna tikið æruna fyri at hendan steðgaða verkætlanin ikki varð umfatað av parkeringsforboði.

Undantikið frítøku fyri parkeringsvørðar er tó einki hent!

Men frítøkan av parkeringsvørðunum loysir ikki ruðuleikin, sum í ferðslu og parkering ræður. Øll hava skákað sær undan ábyrgd. Vit skulu helst rekast út í Marknagil við øllum listum og lótum. Men tað tekur fleiri ár og kostar 100-tals milliónir. Har er einki óført.

Vit tosa ikki um ein motorveg oman í Hoydalar, men bert um smávegis ferðslubatar, sum høvdu gjørt allan munin. Borgarstjórin, hvørs býráð broytir byggisamtyktir mestum dagliga til ‘Visiónina’ við Gjónna, vísir til Mentamálaráðið (Lands-

stýrið), sum nú sigur seg vilja leggja ‘dúk’ á fløtuna. Men hendir nakað?

Úti á Boðanesi, er nóg av svørðinum tikið burtur, og asfalt er sprænt oman í dalin. Hetta svarar helst til fleiri parkeringspláss í Hoydølum – men viljin er langt frá hin sami. Í Hoydølum er hvørtummi uttan fyri veg og tún friðaður, sjálvt deyðagrasíð. Hoydalar er tikið til gísil av friðingar-myndugleikunum. Takið tykkum saman og vísið ein vilja!

Veturin stendur fyri durum. Eitt er parkeringin. Men hvat við teimum 3-400 bilunum, sum foreldur koyra ungdomar niðan og oman í Hoydalar hvønn morgun og hvønn seinnapart? Teir skulu allir, skorandi millum soppafongdar bygningar, sum standa sum tómléikanstempul. Fyri síðani at venda í túninum í regni og myrkri, kava og illveðri, meðan næmingar og starvsfólk leypa ósædd sum fyri livinum fyri ikki at verða yvirkoyrd.

Takið tykkum saman, politikarar! Hetta er ein ótolandi støða, sum hvørki býráðs- ella landspolitikkarar eiga at kunna liva við! Eingin er sinnaður at gera enda á marruni. Tit hava ‘stoytt’ 42 mió kr niður í tekningar yvir Marknagil, uttan at spakin er í settur enn. Tit kappast um at lova okkum 900 næmingum eitt ‘palass’ fyri 700 mió kr, sum vit aldrin koma at síggja innarasiðuna av. Tit spæla jólamenn við blonkum kekkheftum. Men tit megna ikki at brúka 1 millión at leggja dúk og skerv tvørtur um fløtuna, so 900 fólk sleppa undan at vága liv og limir hvønn dag aftur nú í vetur.

Næmingaráðið í Hoydølum

Vegna Unga Tjóðveldið
Regin Winther Poulsen
Formaður

Siðamisbrot skulu steðgast!

Seinastu tíðina hevur nóg kjak verið frammi, um trupulleikan viðvíkjandi kynsligum ágangi móti børnum. Kjakið hevur verið merkt av øði og hatri, og hetta er eins óheppi, og tað er skiljandi.

Nógv hava røð framundir, at pedofilurin eigur at revsast harðari. At ein treytaður dómur er ov lítið, tá ið hugsað verður um, at brotsgerðin ofta endar við syndraðum og syrgiligum mannalagnum.

Offurið er merkt restina av lívi sínum, av tí brotsgerðini, ið framd verður. Brotsgerðin er heilt einfalt størri, enn revsingin leggur upp til.

Men hvussu so víkir og vendir, kemst ikki uttan um, at tað at herða dómin ikki steðgar siðamisbrótum. Heldur enn einans at leggja dent á herða revsing, so eiga vit at leggja okkum eftir birta í kjak í samfelagnum, um hvat siðamisbrot eru, og hví tey verða framd. Ein kanning, ið júst er gjord, vísir at 5,2 % av øllum áttanda floks næmingunum í Føroyum, eru komnir undir kynsligan ágang. Tað svarar til á leið 35 næmingar, ella tveir heilar skúlaflokkar. Taka vit stóði í hesum tølum og hugsa okkum, at hvør árgangur hevur umleið sama tal av børnum, ið hava verið úti fyri ágangi, kunnu vit rokna út, at á leið 720 fólk, tey seinastu 20 árin hava verið fyri siðamisnýstlu. Hetta sigur okkum, at tað er ein ovurstór fjøld av tigandi samfelagsborgarum, ið hava

verið fyri siðamisbróti. Einum nýtist ikki at siga, at hetta er ein stak álvarsligur trupulleiki!

Neyugt at viðgera sjúkuna, ikki sjúkueyðkennini!

Spurningurin, ið vit altíð eiga at seta okkum er: hvussu basa vit hesum trupulleika á ein hátt, ið bæði virkar og er virðiligur – fyri bæði brotsmann og offur? Vit verða noydd at leggja okkum í geyma at hóast brotsgerð sína, so er pedofilurin eisini eitt menniskja. Í Unga Tjóðveldinum trúgva vit ikki uppá revsing sum ein í sær sjálvum kriminalitetsminkandi faktor. Heldur eiga vit at hava eina rættarskipan og eina samfelagsskipan sum heild, ið heldur leggur seg eftir at fyrbyggja og viðgera heldur enn at revsa. Upp í leypar av kanningum hava staðfest, at fyrbyggjing og viðger eru leiðin, ið vit eiga at ganga, og hetta mugu vit eisini hava í huga, tá ið vit viðgera eitt so eldfimt og persónligt mál, sum siðamisnýtsla er.

Men tað er heilt einfalt ikki nóg mikið krøkja seg í eina herðing av dóminum. Á sama hátt sum at deyðarevsing ikki hevur við sær nakrar munandi minking í talinum av framdum morðum í teimum londum, hon verður nýtt, eiga vit at umhugsu, hvussu virkin ein herðan av revsingini fyri siðamisbrot hevði verið. Er

tað veruliga sjálv revisingin, ið er trupulleikin? Ella er trupulleikin nóg størri og trupulari enn so?

Vit eiga at stremba eftir eini heildarloysn

Í Unga Tjóðveldinum ivast vit ikki eina løtu í, at kjakið um pedofili er ov svart/hvítt og perspektivleyst. Hóast fleiri felagsskapir eru settir á stovn at virka fyri eini loysn á trupulleikanum, so tykist tað okkum, at hesir felagsskapir ikki hava megna at viðgjørt málið á fullgóðan hátt, einamest tí at hesir, eins og nóg onnur, ikki hava megna at viðgjørt málið í síni heild.

Tað er avgerandi at vit at hugsa í einum størri høpi. Vit skulu tora at draga allar lutir í samfelagnum inn í kjaki – serfrøðina, offurini, brotsmennirnar, ja alt samfelagið eigur í felag at taka lut í arbeiðinum at basa hesum trupulleika! Vit skulu sum samfelag bróta tøgna! Ongin ivi skal vera um, at vit í Unga Tjóðveldinum ynska at herða revsingina. Men fyrst og fremst eiga vit at stremba eftir eini heildarloysn á trupulleikanum.

Brotsgerðin verður allar oftast framd í heimligum umhvørvi. Tískil tekur ein annar trupul spurningur seg upp: hvussu kann tú steðga nøkrum, ið hendir úti hjá familium og í øðrum umhvørvi, rættarsamfelagið hevur trupult at koma í samband við. Aftur her vísir

tað seg, at her er als ikki talan um eitt einfalt mál, ið vit loysa frá degi til dags. Til ber ikki at hava eftirlit við eini og hvørjari familju í Føroyum. Tað er eisini týðningarmikið, at vit í tilgongdini at skapa tryggleika, ikki skapa ótta. Vit skulu finna eina loysn, ið steðgar trupuleikanum, uttan at sosiala umhvørvið hjá barninum verður merkt av ótta og ráðaloysi.

Tað, sum vit mæla til, er at ein almennur stovnur verður settur at arbeiða við málinum. Hesin skal hava til uppgávis at veita hjálp til tey, ið eru komin undir kynsligan ágang, samstundis sum stovnurin skal arbeiða fyrbyggjandi við málinum, kunna samfelagið og birta í kjak.

Visjónin er ein stovnur ella eitt “hús”, ið skal virka fyri at fremja eina nullhugsjón á økinum, og ið skal út í barnagarðar og skúlar at greiða barninum frá, hvussu tað skal gera, kemur tað undir kynslig misbrot.

Um eitt mivíst arbeiði verður gjørt fyri at upplýsa barnið, og tey ið rundan um tað eru, so eru sannlíkindini fyri at vit minka munandi um talið av brotsgerðum, stór.

Tað krevur einans, at landið, fólkíð og politikkarin tora at taka evni upp, viðgera og umrøða tað. Tí at í síðsta enda skal hesin trupulleikin tosast vekk, ikki tigast burtur!

Lesið Sosialin á netinum

www.sos.fo